

Werkgroep Behoud de Peel

Verslag 2012 t/m 2014

Stichting Werkgroep Behoud de Peel is al 36 jaar actief om de natuurwaarden van de Peel te behouden en te herstellen. In die jaren is veel bereikt, maar helaas moet er nog steeds heel wat gedaan worden om allerlei bedreigingen af te wenden en ontwikkelingen in de goede richting bij te sturen.

Onder andere doordat we het zo enorm druk hebben met de Peelbescherming, is het er de afgelopen drie jaar niet van gekomen om van elk jaar apart een jaarverslag te maken.

In dit verslag kunt u zien dat we druk bezig zijn geweest met onder andere het voeren van ammoniakprocedures, ijveren voor een stabielere waterstand, reageren op de Programmatische Aanpak Stikstof, commentaar leveren op het concept Beheerplan Natura2000 en met inrichting van nieuwe natuur. Voor de Peel belangrijke kwesties.

Wat misschien minder in het oog springt, is dat WBdP ook veel tijd besteedt aan recreatie. En dan bedoelen we niet het bevorderen daarvan. Dat doen recreatieondernemingen en gemeentes al genoeg.

Onze zorg is juist dat de recreatie uit de hand gaat lopen. Vanwege het open landschap (mensen worden op grote afstand al gezien), is de Peel op dit vlak zeer kwetsbaar. Uiteraard moeten mensen van de Peel kunnen genieten. Dat is ook nodig om het draagvlak te behouden voor de bescherming van de bijzondere natuurwaarden. Tegelijkertijd moeten er echter ook voldoende delen van het gebied overblijven waar de schuwe vogels en andere dieren voldoende rust krijgen om te kunnen broeden en foerageren.

Bij de vele recreatieplannen (nieuwe wandel- en fietsroutes, knuppelbruggen, kunstobjecten, uitkijkpunten, etc.) wordt daar ons inziens te weinig rekening mee gehouden. Er ontbreekt een totaalvisie.

We hebben er daarom bij Staatbosbeheer op aangedrongen dat er een goed recreatief zoneringsplan voor alle Peelgebieden wordt opgesteld, waarbij ook de omgeving van de Peel wordt betrokken.

Meer informatie

Wilt u meer informatie dan in dit (vrij korte) verslag is weergegeven, dan kunt u dat wellicht vinden in de rubriek [Nieuws](#) op deze site. Daar vindt u bijvoorbeeld onze complete zienswijze op het Programma Aanpak Stikstof, meer info over de bijsturing van de werkzaamheden van SBB in de Mariapeel en diverse andere kwesties.

Onze doelstelling, werkgebied, organisatie en beleidsplan kunt u elders op onze site vinden.

Help ons een handje!

Dit verslag zal U er hopelijk weer van overtuigen dat Werkgroep Behoud de Peel zich hard maakt voor het behoud van de Peel. Het stellen van de economische belangen boven de natuurbelangen blijft een voortdurende bedreiging van onze Peelrestanten. Onze inzet voor de naleving van de wet- en regelgeving is helaas nog altijd noodzakelijk.

Omdat de Werkgroep nagenoeg volledig afhankelijk is van de steun van donateurs, vragen wij u om een financiële bijdrage, die u kunt overmaken aan: NL 45 INGB 0005356520 t.n.v. St. Werkgroep Behoud de Peel te Deurne.

Voor iedere gift zijn wij en de Peelnatuur u uitermate erkentelijk!

Voor meer info over onze financiën en over de aftrekbaarheid van giften (ANBI) zie op deze site, op de homepage, bij 'Ondersteuning'.

Hebt u tijd en zin om actief mee te werken aan het behouden en ontwikkelen van de natuurwaarden in de Peel? Meldt u dan bij info@wbdp.nl.

We kunnen hulp gebruiken bij het werken in de Peel en het opnemen van de waterstanden. Ook nieuwe bestuursleden die meedenken over de strategie en/of helpen bij het uitvoeren van projecten zijn van harte welkom.

Acties tegen ammoniakemissie uit de veehouderij

In 2013 deed de Raad van State (RvS) enkele belangrijke uitspraken in de beroepen van WBdP tegen vergunningen Natuurbeschermingswet aan veehouderijen.

Controle van de vergunningen aan veehouderijen

Net als altijd controleerden we alle -en dat zijn er vele tientallen per jaar!- door de provincies N.-Brabant en Limburg verleende vergunningen Natuurbeschermingswet (Nb-wet) aan veehouderijen binnen ons

werkgebied. De stikstofdepositie op de Peel, als gevolg van de ammoniakemissie van de veehouderij, is namelijk veel te hoog (zie elders op de site voor meer info daarover.)

We dienden bezwaar -en zondig beroep- in indien bij die vergunningen de Nb-wet of de Europese regelgeving niet correct werd toegepast.

Daarbij hebben we veelvuldig overleg gehad met agrarische adviseurs om bezwaren tegen vergunningen te voorkomen, of op te lossen.

Zonder onze bezwaren zou de depositie op de Peel in veel gevallen zijn toegenomen. Met de bezwaren bereikten we dat er extra werd gesaldeerd (= vergunning elders ingetrokken), of dat er minder dieren werden aangevraagd.

Provincies op de vingers getikt

In november 2013 wonnen we twee belangrijke beroepen bij de Raad van State tegen door de provincies verleende Nb-wetvergunningen aan veehouderijen:

1)

Provincie Limburg stelde dat met de nieuwe vergunning de emissie niet toenam. Het werd volgens haar niet meer dan wat er was op het moment dat de Peel beschermd werd volgens de Vogelrichtlijn en Habitatrictlijn. Wij ontdekten echter dat er na die 'referentiedatum' door de gemeente een nieuwe vergunning verleend was, waarbij de emissie duidelijk was gedaald. Volgens de provincie mocht nu de uitstoot weer toenemen, omdat het niet meer werd dan de waarde die tijdens de referentie aanwezig was. Dit mag volgens ons niet. Indien er een nieuwe vergunning is verleend voor minder, dient uitgegaan te worden van dat mindere. Er is dan geen recht meer op het niveau van de referentiedatum.

De RvS gaf ons gelijk.

Heel vreemd dat de provincies -ook N.-Brabant maakte zich hier schuldig aan- dit op deze manier meenden te kunnen doen. Stel je voor: iedere keer als de uitstoot eindelijk eens ergens gedaald is, zou het zondermeer daarna weer mogen stijgen. Hoe zou de stikstofbelasting op de natuur dan ooit omlaag gebracht kunnen worden?

2)

WBdP had vier beroepen ingediend tegen provincie N.-Brabant. De provincie stelde dat de vergunningen verleend konden worden, omdat er gesaldeerd was met haar 'depositiebank'. In die bank werden door de provincie vergunningen verzameld van bedrijven die gestopt zijn. Bedrijven die wilden uitbreiden, kregen een bepaalde waarde uit die bank toebedeeld. Per saldo nam daardoor volgens de provincie de stikstofbelasting op de Europees beschermde natuur niet toe.

Wij betoogden dat die bank niet voldeed aan de Europese eisen. De intrekkingen die in de bank zaten, waren door de provincie namelijk enkel getoetst aan de referentiedatum van de Habitatrictlijn (december 2004). De provincie had ze ook moeten toetsen aan de datum van de Vogelrichtlijn, zijnde voor de Peel zo'n 10 jaar eerder. Dat was niet gebeurd.

De RvS gaf ons hierin -plus nog op enkele andere punten- gelijk.

Deze gewonnen beroepen betekenden het einde van de depositiebank. Vergunningen voor toenames van depositie kunnen alleen nog verleend worden indien er een of meer concrete vergunningen elders worden ingetrokken, dusdanig dat per saldo de depositie op het Natura2000-gebied niet toeneemt. Alle vergunningen die eerder waren ingetrokken ten behoeve de depositiebank mogen daarbij niet meer worden gebruikt.

Belangrijk beroep ongegrond verklaard

Helaas verloren we in 2013 een zeer belangrijk beroep tegen een vergunning aan een veehouderij. Als gevolg van een vergunning van provincie N-Brabant bleef de emissie op het bedrijf gelijk, maar er kwamen veel meer dieren bij. Het is bekend dat de stikstofdepositie in de Peel veel te hoog is. In het kader van de Habitatrictlijn (Hr) dient die depositie drastisch te worden verlaagd. In ons beroep betoogden wij dat die doelstelling nooit bereikt wordt als de emissie-arme stalsystemen niet gebruikt worden voor reductie, maar voor het houden van veel meer dieren. De RvS stelde in haar uitspraak echter dat de doelstelling van de Hr niet via de vergunningverlening bereikt hoeft te worden. Bij het verlenen van een vergunning eist de Hr slechts dat de habitat niet verder mag verslechteren. De vereiste verbetering kan volgens de RvS door de overheid ook op andere manieren worden bereikt dan via de vergunningverlening.

Theoretisch heeft de RvS gelijk. Praktisch gezien klopt er echter niets van. Als de overheid toelaat dat bij nieuwe vergunningen de emissie-arme systemen gebruikt worden voor het houden van veel meer dieren, dan wordt daarmee uiteraard een belangrijke kans op reductie gemist. Het bereiken van de benodigde reductie wordt via andere wegen dan natuurlijk veel lastiger. Bovendien: wat zijn dan die 'andere manieren' waarop de overheid de reductie kan bereiken? Wij kennen alleen de PAS, maar daarmee wordt amper reductie bereikt (zie elders in dit verslag).

Geen stop op uitbreiding van het aantal dieren in Brabant

We deden meerdere pogingen om provincie N.-Brabant zo ver te krijgen dat er een regionaal standstill in het aantal dieren werd ingesteld. We deden dit in een samenwerkingsverband met diverse andere milieugroepen in de Peelregio, onder de noemer Mens, Dier en Peel. Helaas kwam het standstill er niet.

Acties tegen verdroging

Om in de Peel een stabielere waterstand te kunnen bereiken is het noodzakelijk dat de waterstand in de landbouwgronden rondom de Peel wordt verhoogd. Dat blijkt uit diverse hydrologische onderzoeken. Het waterschap handelt daar echter nog niet naar.

Beroep tegen illegale beregeningen gewonnen

We stelden met succes beroep in bij de Raad van State tegen de weigering van provincie N.-Brabant om op te treden tegen een twintigtal beregeningen zonder de vereiste Nb-wetvergunning rondom de Deurnese Peel en Groote Peel. De provincie had volgens de RvS verzuimd om te bekijken of de beregeningsputten al aanwezig waren voordat de Peel werd aangewezen als Vogelrichtlijngebied. Zijn ze van na die aanwijzing, dan is er een Nb-wetvergunning voor nodig. De provincie zal opnieuw moeten beslissen op ons handhavingsverzoek.

Beregeningsbeleid waterschap Aa en Maas

We dienden een zienswijze in omtrent het nieuwe beleid voor het beregenen uit grondwater van waterschap Aa en Maas. Het waterschap wil buiten de bufferzones rondom de N2000-gebieden nieuwe beregeningsputten toelaten. Ons inziens zal de Peel daar schade van ondervinden. Extra beregening buiten de bufferzones zal tot gevolg hebben dat het in droge tijden binnen die bufferzones droger wordt. Immers: de bufferzones dienen er voor om het negatieve effect van de beregening te laten weg-ebben, dusdanig dat het effect op de rand van de N2000-gebieden 0 is. Om de waterstand in de Peel hoger en vooral stabielere te krijgen, moeten die bufferzones echter juist natter worden. Onze zienswijze werd helaas niet aangenomen. Volgens het waterschap kan het negatieve effect van extra beregening worden gecompenseerd doordat in de sloten de stuwen op een iets hoger niveau worden ingesteld. Dit klopt ons inziens niet. In een (zeer) droge tijd staat er geen water meer in de sloten. De hogere stuwstanden hebben dan geen effect dan meer. De beregeningen gaan er dan juist hard en continu aan trekken.

Ook stelt het waterschap dat er bij een bepaalde droogte een beregeningsverbod buiten de bufferzones zal worden ingesteld. Of dit voldoende zal helpen, is echter zeer de vraag. Het verbod

gaat pas het volgend voorjaar in, nadat de droge zomer is geweest. Als het na een normaal voorjaar weken na elkaar kurkdroog wordt, komt er geen verbod. Valt de schade die dan toegebracht wordt in de winter/voorjaar daarna nog wel te herstellen? Bovendien duurt het genoemde beregeningsverbod maximaal twee maanden (april en mei) en is het alleen voor grasland. Wat als die twee maanden niet voldoende blijken te zijn om de grondwaterstand weer aan te vullen? Wat als er meer intensieve, veel grondwater vragende teelten komen? (Is een verbod voor alleen grasland voldoende?)

Gewenst Grond- en OppervlaktewaterRegime voor De Bult

We dienden een zienswijze in betreffende het GGOR-inrichtingsplan van waterschap Aa en Maas voor het Peelrestant De Bult. Er worden weliswaar in De Bult een aantal goede vernattingsmaatregelen getroffen, maar het plan bevat o.i. onterecht vrijwel geen maatregelen om rondom het natuurgebied de waterstand te verhogen. Die 'externe maatregelen' zijn noodzakelijk om de waterstand voldoende te kunnen verhogen en vooral om het veel te grote verschil tussen de winter- en de zomerwaterstand te kunnen verminderen. Om te kunnen voldoen aan de doelstelling die in het kader van de Habitatrichtlijn voor de Peel gesteld is, is die vernatting rondom de Peel hard nodig. Desondanks werd ook deze zienswijze werd door het waterschap niet gehonoreerd.

Reactie op Beheerplan Natura2000

WBdP nam deel aan het opstellen van het concept Beheerplan Natura2000 voor de Peelvenen. We leverden uitvoerig commentaar op planconcepten. Onze voornaamste punten van kritiek waren: het legaliseren voor de Natuurbeschermingswet (Nb-wet) van alle uitbreidingen/nieuwvestigingen van veehouderijen van vóór 1 april 2010 en het legaliseren van alle beregeningen zonder vergunning Nb-wet. Zelfs nieuwe beregeningsputten wil men toelaten zonder zo'n vergunning!

Het legaliseren van de veehouderijen zou volgens het Beheerplan mogelijk zijn vanwege de Programmatische Aanpak Stikstof. Met deze PAS wordt echter veel te weinig resultaat bereikt (zie elders in dit verslag).

Het legaliseren van de beregeningen wordt in het plan gerechtvaardigd vanwege de geplande vernattingsmaatregelen in het kader van het Gewenst Grond en Oppervlaktewaterregime (GGOR) in Brabant en het vergelijkbare Nieuw Limburgs Peil (NLP) in Limburg. Wij zijn het daar absoluut niet mee eens. Deze maatregelen zijn ons inziens echter veel te mager. Het effect ervan wordt bovendien onjuist weergegeven: onterecht wordt gesteld dat de waterstandsfluctuaties zullen verminderen. Bovendien blijkt het NLP niet uitgevoerd te worden zoals het berekend is: door waterschap Peel en Maasvallei worden in de praktijk veel lagere waterstanden in de sloten gehanteerd.

Verder wordt in het plan gesteld dat het effect van beregeningen gering is. Wij toonden aan dat dit in zeer droge jaren juist onaanvaardbaar groot kan zijn.

Programmatische Aanpak Stikstof

We volgden de ontwikkeling van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) en stuurden meerdere keren onze reacties naar Kamer- en statenleden.

Het belangrijkste daarbij:

- Met de PAS wordt in 2030 landelijk minder dan 10 % reductie van emissie voorspeld. Daarvan wordt 56% aan 'ontwikkelingsruimte' (= groeimogelijkheden voor veehouderijen) uitgegeven. Er blijft dus minder dan 5% reductie over.

- Uitbreidingen/nieuwvestigingen van veehouderijen die gedaan zijn zonder Nb-wetvergunning wil men legaliseren t/m 31-3-2010.

- Wanneer de stikstofdepositie van een bedrijf op een Natura2000-gebied onder een bepaalde drempelwaarde blijft, is er geen vergunning nodig. Daarmee kan echter de emissie fors toenemen, wat een bijdrage levert aan de totale depositie, die al veel te hoog is.

- Men suggereert dat 'herstelstrategieën' (extra beheer en verbetering hydrologie) alles op zullen lossen, maar daarbij wordt genegeerd dat extra beheer tot schade aan de natuur zal leiden, of zelfs niet eens mogelijk zal zijn als de Peel natter wordt.

- Het benaderen, laat staan het bereiken van de kritische depositie (de depositie die de natuur kan verdragen zonder soortenverlies) wordt op deze manier onmogelijk. In 2030 bedraagt de depositie in de Peel nog zo'n drie keer de kritische depositie. Ons inziens is deze PAS daarom in strijd met de Europese Habitatrichtlijn.

- Een groot manco is dat de PAS er simpelweg van uit gaat dat alle emissie-arme technieken voor 100% zullen werken en dat het aantal dieren in de Peelregio niet verder zal toenemen. Dat is echter allerminst verzekerd. De kans is daarom groot dat de toch al zeer magere reductie die met de PAS wordt voorspeld niet eens wordt behaald!

Wilt u meer weten over de PAS?: in januari 2015 diende WBdP een zienswijze in op het ontwerp voor de PAS. Zie onze rubriek Nieuws.

Protest tegen grootschalige werkzaamheden in de Mariapeel

Eind 2013 stelde Staatsbosbeheer (SBB) ons op de hoogte van de werkzaamheden die zij van plan was om uit te voeren in de Mariapeel. De maatregelen behelsden het vrijwel volledig omzagen van al het bos, het afdichten van ongeveer twee derde deel van alle wijken (vroegere turfafvoerkanalen), het dichtmaken van alle sloten en het machinaal verwijderen van Amerikaanse bosbesstruiken. Voor deze maatregelen was door Europa subsidie toegekend in het kader van 'Life+'.

De voorgestelde werkzaamheden gingen ons veel te ver. Het dichtmaken van zo'n groot deel van de wijken en van alle sloten is ons inziens niet nodig om de waterstand in de Peel te stabiliseren. Bovendien hebben de wijken cultuurhistorische waarde. Het verwijderen van zoveel bos is evenmin noodzakelijk voor de hydrologie en zal ook schade aan de veenbodem aanrichten. Ook bij het machinaal verwijderen van de bosbessen vreesden we beschadiging van de kwetsbare bodem en van de zeldzame vegetatie in de veenputten.

In overleg met SBB bereikten wij dat de plannen wat werden bijgesteld, o.a. dat nog maar een derde deel van de wijken zou worden gedicht en dat de rigoureuze zaagplannen iets werden verminderd.

We bleven echter nog steeds van mening dat er teveel schade aan de natuur toegebracht zou

worden, met name door het omzagen van zoveel bos. We verzochten SBB om het plan verder aan te passen. Een afschrift van dit verzoek stuurden we aan de Adviesgroep Natura2000 en aan diverse bestuurders.

Tegelijkertijd kwamen diverse bewoners uit Griendtsveen en Helenaveen tegen de plannen in opstand. O.a. de actiegroep 'Het bos de klos' werd opgericht, die flink aan de weg timmerde.

Deze acties hadden tot gevolg dat provincie Limburg besloot om een commissie in te stellen waarin alle belanghebbenden (waaronder WBdP) zitting hadden. Deze 'Tijdelijke Adviescommissie Life+ Mariapeel', kreeg als taak de voorgestelde maatregelen waar mogelijk bij te stellen.

Eind 2014 had de commissie haar advies klaar. Kort samengevat:

- Er zal veel minder bos worden omgezaagd dan eerst was gepland. Bovendien is afgesproken dat de bomen (vrijwel) niet zullen worden afgevoerd, vanwege de kwetsbare veenbodem.

- Er zullen geen wijkdelen meer grotendeels worden gedicht. In plaats daarvan worden op strategische plekken dammen in de wijken aangebracht. Op enkele plekken wordt in een deel van de

wijk een leembodem aangebracht, dusdanig dat de wijk nog duidelijk zichtbaar blijft.

- De Trosbosbes zal mechanisch worden verwijderd, conform de aanpak van de 'proeven van bekwaamheid' die daartoe vorig jaar zijn uitgevoerd.

WBdP heeft ingestemd met het advies. Wij denken dat hiermee vrijwel net zoveel hydrologisch resultaat zal worden bereikt als met het oorspronkelijke plan, maar met veel minder beschadiging van het kwetsbare veengebied en met veel meer respect voor de cultuurhistorische waarden.

Toch zijn we nog niet gerust over het geplande mechanisch verwijderen van de bosbesstruiken in de veenputten. Ons inziens zijn de veenputten zo belangrijk dat het te riskant is om het werk over de hele oppervlakte in één keer uit te voeren. Wij hebben er nadrukkelijk op aangedrongen dat er bij de Europese Commissie om uitstel wordt gevraagd, zodat een gefaseerde uitvoering mogelijk wordt.

Flinke vernatting van de Deurnese Peel gerealiseerd

Door de uitvoering van het inrichtingsplan Koningshoeven natuur werd de Deurnese Peel flink vernat en ontstond er een waar vogelparadijs.

Koningshoeven natuur

We participeerden in de Uitvoeringscommissie Middengebied van de Streekcommissie Peelvenen. Deze commissie maakt plannen voor de natuurontwikkeling van de verworven landbouwgronden binnen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) in de strook tussen de Mariapeel en Deurnese Peel. In deze verslagperiode werd het voor de Peel zeer belangrijke plan 'Koningshoeven natuur' opgesteld en uitgevoerd.

Het betreft de inrichting van de voormalige landbouwgronden achter de Hoeve Willem III, Julianahoeve en Wilhelminahoeve. Deze verworven EHS-gronden liggen als inhammen in de Deurnese Peel. Voordat deze gronden aangekocht waren, werden ze met een diepe sloot -de Soeloop- door de Peel heen afgewaterd. Het belangrijkste in dit plan is dat die Soeloop deels (van noord naar zuid) is gedicht. Op de plek van de sloot is een kade aangebracht. Deze kade dient enerzijds voor dat het water in de Peel niet meer weglekt en anderzijds om te voorkomen dat het water van de voormalige landbouwgronden -dat nog lange tijd vrij voedselrijk zal blijven- in de Peel kan doordringen. Waar de Soeloop van oost naar west dwars door de Peel loopt, is hij verondiept. De nieuw ingerichte natuur moet wel nog afgewaterd worden. Dat is nodig omdat de waterstand niet in één keer, maar geleidelijk wordt opgezet. Ook is het noodzakelijk dat tegelijk met de afwatering de overtollige voedingsstoffen (de gronden zijn jarenlang bemest geweest) uit de Peel worden afgevoerd. De voormalige landbouwgronden worden nu met gemalen afgewaterd op de Helenavaart. Al enkele weken nadat het plan was uitgevoerd, bleek dat de Peel er flink natter op werd!

Vogelparadijs

Het is ongelofelijk hoe allerlei watervogels het vernatte gebied achter de Koningshoeven al enkele weken daarna wisten te vinden. Al tijdens de voorjaartrek werden er vele soorten steltlopers gezien, die op weg naar hun broedgebieden in het hoge noorden het projectgebied uitzochten om op krachten te komen. Soorten als watersnip (tot 78 stuks), kleine plevier, bonte strandloper en groenpootruiter werden er waargenomen. Hun aantallen waren nog bescheiden, totdat in juli de najaarstrek op gang kwam. Van de zeldzame bosruiter, die in de Scandinavische hoogvenen broedt, werd op een gegeven moment een groep van 30 exemplaren geteld! Dergelijke aantallen werden in de Peel vele decennia geleden voor het laatst gemeld. Enkele weken later leek het Koningshoeventerrein op een exotisch wetlandgebied. Zo bestond op een gegeven moment het gemêleerde gezelschap uit 18 lepelaars (grootste groep ooit in de Peelvenen!), 12 grote zilverreigers, 10 ooievaars en 4 zwarte ooievaars. Tussen deze statige vogels scharrelden talloze kleintjes als witgatje, kemphaan, krombekstrandloper en Kievit. Ook honderden boeren-, oever- en huiszwaluwen kwamen op het gebied af. De grote vogelschare trok weer roofvogels aan als de

boomvalk, slechtvalk en bruine kiekendief. Kortom: een adembenemend schouwspel voor de geduldige waarnemer vanaf het terras van de ijsboerderij.

Helaas zijn er altijd mensen die de vogels verstoren door er naar toe te lopen. Zeker zo verstorend is het feit dat er met de aangelegde kade de mogelijkheid is geschapen om dwars door de Peel te rijden met mountainbikes, quads en crossmotoren. Dit terwijl het toch vrij eenvoudig zou moeten zijn om deze kade daarvoor fysiek af te sluiten. (wat WBdP al meerdere keren heeft gevraagd).

Niet alleen in het gebied van de Koningshoeven wordt de toenemende recreatiedruk een probleem. WBdP pleit al jaren voor een samenhangende recreatievisie voor alle Peelgebieden. Helaas heeft Staatsbosbeheer hier nog steeds geen werk van gemaakt. In plaats daarvan wordt vaak de recreatie meer ruimte gegeven. Met een goede visie zou zowel de recreant als de natuur aan zijn trekken kunnen komen. Recreatie is erg belangrijk, maar dient in een zeer kwetsbaar gebied als de Peel wel heel goed gezoneerd te worden.

Nog even terugkomend op de vogels bij de Koningshoeven: op 25 augustus bevond zich onder de zwarte ooievaars een jong exemplaar die op 7 juni geringd bleek te zijn in de Duitse deelstaat Hessen op 277 km van de Deurnese Peel. Deze vogel verkoos dus de Peel om verder aan te sterken op de enorme reis naar tropisch Afrika, waaruit blijkt dat natuurbescherming een internationale aangelegenheid en verantwoordelijkheid is. Met een goed recreatiebeleid kan de Peel hier nog een veel belangrijkere rol in gaan vervullen!

Inrichting EHS Heidse Peel mist belangrijk perceel

In ons vorig jaarverslag schreven we dat mede door onze inbreng een plan werd opgesteld ter verwerving en inrichting van de Ecologische Hoofd Structuur (EHS) rondom de Heidse Peel, dat door alle betrokkenen werd gedragen. Met het plan kan de sterke versnippering en de verdroging van deze Peelrestantjes worden tegengegaan. In mei 2011 werd het inrichtingsplan vastgesteld. Een groot deel van het op ons voorstel aan de EHS toegevoegde landbouwperceel werd eind 2010 al aangekocht.

Het was toen echter nog niet zeker of het inrichtingsplan door zou gaan, vanwege bezuinigingen op natuur door het ministerie.

Inmiddels heeft Provincie Limburg gelukkig tot uitvoering besloten. Helaas kan volgens de provincie, vanwege de vertraging die het plan heeft opgelopen, één EHS-perceel waarschijnlijk voorlopig niet meer worden aangekocht. Op het bijgaande kaartje is dat perceel met vraagtekens aangegeven (de EHS is rood omlijnd).

Dat zou nog niet zo heel erg zijn als de aankoop op wat langere termijn waarschijnlijk wel door zou kunnen gaan. Dat is echter maar de vraag. De provincie heeft namelijk ook nog eens de status van de EHS rond de Heidse Peel veranderd (van 'goudgroen' naar 'zilvergroen'), wat er op neer komt dat de aankoop in de toekomst niet meer zeker is.

Zeker omdat het perceel midden tussen de Peelrestanten en de EHS in ligt, zou dat een behoorlijke afzwakking van het oorspronkelijke inrichtingsplan inhouden!

Ruimte voor recreatie?

Werkgroep Behoud de Peel laat graag zoveel mogelijk mensen genieten van de Peel. Maar we kijken heel kritisch naar nieuwe recreatieve voorzieningen, om te voorkomen dat al het moois 'onder de voet gelopen' wordt. Drie zaken hadden in deze verslagperiode onze speciale aandacht:

Wandelroute Leegveld

Ten westen van de Deurnese Peel, aan het Leegveld, is een recreatieonderneming (een 'Natuurpoort') gevestigd. SBB had het plan om van daaruit, tussen het Leegveld en het Deurnes Kanaal een wandelroute door de Peel aan te leggen. Wij maakten bezwaar tegen deze route, omdat hij dwars door een stuk tot nu toe ongerepte Peel zou gaan lopen en bovendien op zeer korte afstand van enkele dassenburchten. SBB heeft de route aangepast. De route zal iets meer aan de rand van de Peel komen te liggen. We zijn er nog steeds niet gelukkig mee, maar het in het Landinrichtingsplan is dit deel van de Peel aangewezen als zoekgebied voor recreatie. Daar staat echter weer tegenover dat in dat Landinrichtingsplan ook staat dat de recreatie niet alleen afgeleid dient te worden naar de rand van de Peel, maar ook naar buiten de Peel. Van dat laatste komt tot nu toe nog bitter weinig terecht.

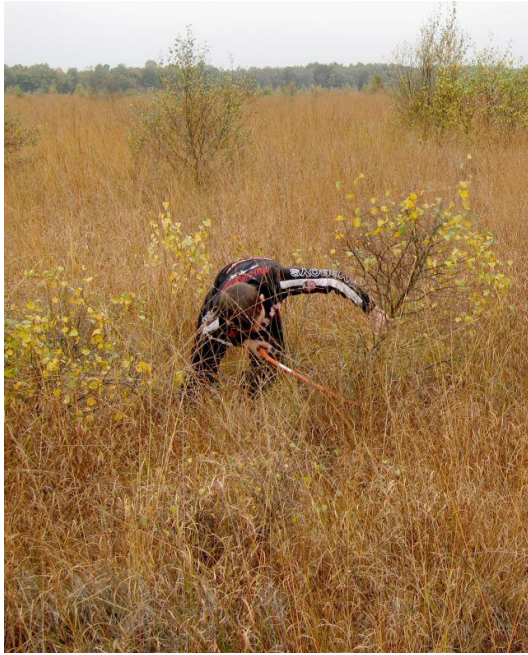
Fietspad langs de oostkant van de Helenavaart

In ons vorig jaarverslag schreven we over het fietspad langs de oostkant van de Helenavaart. Het noordelijk deel van dit zogenaamde 'jaagpad' wilde men naar het zuiden toe verlengen: niet verder langs de Helenavaart, maar iets meer naar het oosten, over de kade op de grens van de Mariapeel. WBdP en ook Staatsbosbeheer (SBB) gaven aan hier op tegen te zijn, omdat dit te veel verstoring van dat rustige deel van de Mariapeel zou betekenen. In de Uitvoeringscommissie Middengebied zijn daarna door enkele partijen toch nog pogingen gedaan om het fietspad over de kade te krijgen. Wij - en gelukkig ook SBB - hielden echter voet bij stuk. Samen met SBB bedachten we een betere oplossing: niet over, maar aan de westkant ervan onder langs de kade. Dat is mogelijk omdat die strook grond niet tot de tuin van een van de bewoners aldaar bleek te behoren, maar eigendom is van SBB. Voor deze optie werd uiteindelijk gekozen. Of het fietspad wordt verlengd is overigens vanwege geldgebrek nog niet zeker.

Reactie op recreatie-visie

Als agendalid hielden we de besluitvorming in de gaten van de Streekcommissie Peelvenen en de planvorming binnen de Uitvoeringscommissie Groote Peel.

We reageerden op de recreatie-visie die werd opgesteld door de Streekcommissie. In de visie was ons inziens te weinig aandacht voor het afleiden van de recreatie naar de randen van en naar buiten de Peel. We noemden het eerder in dit verslag al: het wordt hoog tijd dat er een goed recreatief zoneringsplan wordt opgesteld voor alle Pelen, inclusief de omgeving ervan.

Peelwerk

We werkten voor Staatsbosbeheer (SBB) met vrijwilligers zeven dagen in de Deurnese Peel, een dag in de Mariapeel en een dag in de Heidse Peel. Het werk bestond uit het zagen en knippen van bomen om het veenlandschap open te houden. In 2012 en 2013 deden we daarbij mee met de Landelijke natuurwerkdag. Ook in 2014 wilden we dat doen, maar er kwamen helaas onvoldoende deelnemers. We namen maandelijks (en deels twee-wekelijks) voor SBB de waterstanden op in het centrale deel van de Deurnese Peel en in Het Molentje (verworven Ecologische Hoofd Structuur rond het Peelrestant het Zinkske).

Public relations

Voorlichting

We gaven een lezing en een excursie aan het IVN Asten-Someren over de Verheven Peel, een excursie Peel voor ambtenaren van gemeente Oirschot en een lezing over de Programmatiese Aanpak Stikstof aan het Planbureau voor de Leefomgeving, plus later ook aan de Brabantse milieufederatie (BMF). Ook hebben we enkele medewerksters van de BMF en van milieufederatie Limburg buiten kennis laten maken met de Peel en van diverse aspecten van ons werk daarin.

Groenoverleg

We namen deel aan het Groenoverleg met SBB, samen met vertegenwoordigers van IVN's en vogelwerkgroepen in de Peelregio en vertegenwoordigers van de natuurgeleding binnen de Streekcommissie Peelvenen. In dit Groenoverleg wordt het Peelbeheer met SBB besproken, plus ook de beleidskwesties die naar voren komen in de Streekcommissie Peelvenen met bijbehorende uitvoeringscommissies en in de Natura2000-Adviesgroep.

Ridderorde

Op 12 december 2014 kreeg Wim van Opbergen van WBdP een Koninklijke onderscheiding uitgereikt: Ridder in de Orde van Oranje-Nassau.

Het begon 35 jaar geleden. Wim sloot zich aan bij de in 1978 opgerichte Werkgroep Behoud de Peel, nadat hij had gelezen over een actiegroep die zich verzette tegen de turfwinning. Vanaf dat moment stortte hij zich met hart en ziel op de Peelbescherming.

In de voorbije 35 jaar heeft Wim duizenden vergunningaanvragen voor veehouderijen doorgenomen. Minstens 2500 keer werd er bezwaar aangetekend. Uiteindelijk toog Wim een paar honderd keer naar de Raad van State om het belang van natuur en milieu te verdedigen. In ruim 75% van de zaken werd de Werkgroep in het gelijk gesteld, omdat de overheid de wet- en regelgeving niet naleefde.

Wim deelde zijn uitgebreide kennis op het gebied van o.a. ammoniakemissie en waterhuishouding met overheden en milieuorganisaties.

Problemen werden op een open wijze met de boerenvertegenwoordigers en de overheid besproken en zo veel mogelijk werd er naar een oplossing gezocht.

Naast dit juridische werk was Wim druk bezig met beleidsbeïnvloeding, o.a. door deelname aan zoveel overlegstructuren dat het hier te veel is om op te noemen. Een dikke dertig jaar heeft Wim het vrijwilligerswerk in de Peel gecoördineerd en zelf mee gewerkt.

Daarnaast was Wim nog actief op het educatieve vlak: o.a. het

schrijven van de jaarverslagen, plus het geven van lezingen en excursies. Ook was hij een actieve scholengids bij het IVN in Deurne.

Op 12 december 2014 is de Ridderorde door de burgemeester van Deurne uitgereikt.

We kunnen terugkijken op een zeer geslaagd 35-jarig jubileum van Wim bij Werkgroep Behoud de Peel.

Dank aan de vele personen die hieraan hebben bijgedragen en die bij de uitreiking aanwezig zijn geweest. Ook dank aan de vele organisaties waarvan we een aanbevelingsbrief mochten ontvangen.

Nogmaals:

Peel-medewerkers zijn zeer welkom

Hebt u tijd en zin om actief mee te werken aan het behouden en ontwikkelen van de natuurwaarden in de Peel?

Meldt u dan bij info@wbdp.nl.

We kunnen hulp gebruiken bij het werken in de Peel en het opnemen van de waterstanden. Ook nieuwe bestuursleden die meedenken over de strategie en/of helpen bij het uitvoeren van projecten zijn van harte welkom.